

## Plenum

**Tisdag 26.9.2017 kl. 14.00—22.06**

### **8. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ett försök som gäller det andra inhemska språket i den grundläggande utbildningen**

Regeringens proposition RP 114/2017 rd

#### *Remissdebatt*

**Talman Maria Lohela:** Ärende 8 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till kulturutskottet, som grundlagsutskottet ska lämna utlåtande till.

#### *Debatt*

21.02 **Mikaela Nylander r:** Arvoisa puhemies! Esitys alueellisista kielikokeiluista on valitettava. Esitys lisää nimittäin epätasa-arvoa, koska se mahdollistaa toisen kotimaisen kielien pois valitsemisen hyvin nuorena. Tämä voi myöhemmin elämässä osoittautua kohtalokkaaksi valinnaksi. Miksi suljetaan ovia ajanjaksolla, jolloin pitäisi pitää kaikkia ovia auki eri vaihtoehdoille?

Kielikokeilu on myös koulutuspoliittisesti epäilyttävä hanke. Vallitseva periaate on nimittäin ollut, että peruskoulumme tarjoaa tasavertaiset edellytykset kaikille lapsille. Kuukaan ei tähän mennessä ole saanut päättää, ettei lue jotain tiettyä oppiainetta. Emme ole sallineet tätä tasa-arvositystä. Olemme nimittäin halunneet tarjota tasavertaiset edellytykset kaikille lapsille.

Puhemies! On surullista, että keskustellaan siitä, miten Suomessa voidaan lukea vähemmän kieliä, kun meidän tulisi keskittyä siihen, miten voidaan aikaistaa kaikkea kielten opetusta, ja meidän tulisi todellakin kannustaa meidän nuoria lukemaan enemmän kieliä aikaisemmassa vaiheessa.

Toinen asia, joka hiukan pohdituttaa, on, miten hallitus pystyy tekemään vaikutusten arviointia tämän tyyppisessä projektissa, missä on kysymys nuoren ihmisen valinnoista. Emme me voi tehdä sellaista arviota ennen kuin nuori on aikuinen tai lähtee opiskelemaan ja mahdollisesti silloin nähdään, että joku ovi sulkeutuu sen takia, että on jossain vaiheessa saanut valita pois jotain, joten tämä arviointi tulee olemaan hyvin, hyvin, hyvin haastava.

Värderade talman! De regionala språkförsöken kommer att leda till ökad ojämlikhet i och med att möjligheten att välja bort det andra inhemska språket ingår. Det är omöjligt att sia om sina framtida behov av kunskap när man är 8, 9, 10 år gammal. Hur många av er som sitter här i salen har kunnat föreställa er vad ni kommer att syssla med som vuxna? Hur många av er har tänkt er att ni skulle sitta som lagstiftare i Finlands riksdag med allt vad det innebär av kunskapsbehov?

## Punkt i protokollet PR 93/2017 rd

En annan aspekt är att försöket har utbildningspolitiska konsekvenser. Regeringen frågar i och med den här propositionen, i och med det här försöket, den alldeles grundläggande principen om att vår skola ska skapa jämlika förutsättningar för alla barn. Och då betyder det att inget barn ska tillåtas att välja bort sådant som man kan behöva i framtiden för att få en offentlig tjänst eller för att kunna studera vid gymnasiet eller för att inte tala om högskoleexamina.

Vi borde, bästa kollegor, i stället för att diskutera hur vi ska kunna läsa så lite som möjligt, sätta vårt politiska krut på att diskutera hur vi ska få våra barn och unga att läsa allt fler språk i ett mycket tidigare skede än vad fallet är i dag. Därför tycker jag att det är bra — här vill jag ge en eloge åt regeringen. Det är mycket bra att regeringen har startat projektet med att tidigarelägga språkundervisningen i vissa kommuner, och jag hoppas att det här projektet utfaller så väl att det kommer att bli kutym i hela landet, i samtliga skolor att vi läser flera språk i ett tidigare skede. Det är vad jag hoppas på. Och sedan hoppas jag förstås på en saklig behandling i utskottet och att också grundlagsutskottet mycket noga utvärderar vad det här innebär för jämlikheten inom utbildningen.

**21.07 Sami Savio ps:** Arvoisa puhemies! Hallitus on tuonut eduskuntaan esityksen kielikokeilusta, jonka piiriin oppilaitoksilla ympäri Suomen on jatkossa mahdollisuus hakeutua.

Perussuomalaisten näkemyksen mukaan kielikokeilu on erittäin tarpeellinen ja tuottaa toivottavasti sellaista uutta tietoa, joka hieman myöhemmin johtaa todelliseen kielten opiskelun valinnanvapauteen. Lienee kuitenkin vielä parasta todeta tässäkin yhteydessä se toiseikka, ettei meillä perussuomalaisilla ole mitään ruotsin kieltä vastaan mutta että toivomme kuitenkin kielten opintoihin lisää vapaavalintaisuutta.

Tässä hallituksen esityksessä on paljon hyviä puolia. Mutta valitettavasti kokeiluun voivat osallistua vain ne viidennen ja kuudennen luokan oppilaat, jotka eivät ole vielä aiemmin, ennen kokeilun alkua, ehtineet aloittaa toisen kotimaisen kielen opintoja. Lisäksi kokeilun kohdejoukko on rajattu enintään 2 200 oppilaaseen. Tästä kokeilusta saatavien tietojen ja näkemyksen tarkentamiseksi olisikin ollut suotavaa, että kokeilun kohderyhmä olisi ollut selvästi nyt ehdotettua laajempi. Pääasia kuitenkin on, että perussuomalaisten vaatimuksesta hallitusohjelmaan kirjattu kielikokeilu lopulta toteutetaan nyt vaalikauden lähestyessä loppuaan.

Arvoisa puhemies! Kielikokeilun tuottamista eduista olisi erittäin tärkeää saada mahdollisimman laaja-alainen kuva ympäri Suomen. Esimerkiksi Itä-Suomessa venäjän kieli saataisi olla hyvin suosittu valinnan kohde, kun taas Sisä-Suomessa ja lännempänä esimerkiksi kiinan ja espanjan kaltaiset maailmankielet voisivat saada nykyistä laajemman jalansijan.

Joissakin yhteyksissä on pelätty ja myös julkisuudessa esitetty, että kielikokeilu tai myöhemmin sitä seuraava vapaa kielivalinta heikentäisi mahdollisuuksia monipuolisen kielitaidon hankkimiseen. Mielestämme tämä pelko on aiheeton, sillä kielikokeiluun osallistujia ei vapauteta kielten opiskelusta sinällään. Ainoastaan tarjotaan mahdollisuus valita haluamiaan kieliä, ja myös mahdollisuus virkamiesruotsin suorittamiseen säilyy tarvittaessa. Monipuolisuus lienee kaikkien etu, sekä oppilaiden että hieman myöhemmin myös elinkeinoelämän, kun nämä oppilaat valmistuvat oppilaitoksista ja pääsevät työelämään.

Kaikkien oppilaiden ei myöskään tarvitse välttämättä opiskella samoja kieliä. On tosiaan, että jokaisella on vain äärellinen määrä tunteja käytettävissään. Siinä mielessä olisi-

## Punkt i protokollet PR 93/2017 rd

kin hyvä, että he voisivat motivaationsa perusteella opiskella niitä kieliä, joihin ovat parhaiten motivoituneita. Edelleen laajentuessaan kielten opiskelun valinnanvapaus toisi yhä useampia kansainvälisten kielten osaajia työelämään ja tarjoaisi erinomaisia jatko-opintoja työmahdollisuuksia sekä koti- että ulkomailla ja myös tosiaan kohentaisi opiskelumotivaatiota merkittävästi monen opiskelijan osalta.

Arvoisa puhemies! Viime syksynä muun muassa Suomen Lukiolaisten Liitto esitti kannanotossaan kielikokeilun laajentamista lukioihin, jotta selviäisi vapaan kielivalinnan mahdollinen positiivinen vaikutus esimerkiksi ylioppilaskokeissa kirjoitettavien kielten määrään. Erityisesti vientimarkkinoiden kiristyvässä kilpailussa vapaan kielivalinnan mukanaan tuoma monipuolisuusetu kannattaisikin ehdottomasti hyödyntää.

Totean vielä, että kielikokeilun tulee tuottaa mahdollisimman laaja-alainen, monipuolinen ja kattava kuva koululaisten ja opiskelijoiden kieltenopiskelutarpeesta koko maan alueella. Perussuomalaiset ovatkin jo aiemmin tänään ja viime vuonna tehneet kokeiluun osallistumiseen tähtäviä valtuustoaloitteita monessa Suomen kunnassa, ja ne odottavat tämän lain voimaantuloa.

Arvoisa puhemies! Aivan lopuksi: Åbo Akademin tutkimuksen mukaan noin kolme neljäsosa Suomen kansalaisista haluaisi eroon pakollisesta kouluruotsista. Yli 60 prosenttia kansalaisista myös kokee, että koulussa olisi hyödyllisempää opiskella jotain muuta kieltä kuin ruotsia. Suuri osa kansalaisista on täten perussuomalaisten kanssa samalla kannalla kielikysymyksessä ja haluaisi eroon pakollisesta kouluruotsista. Toivonkin, että tämä nyt käyntiin lähtevä kielikokeilu saa tulevaisuudessa jatkoa todellisen kielivapauden merkeissä.

**21.12 Joakim Strand r:** Arvoisa puhemies, värderade talman! Ledamot Nylander hade ett bra anförande här, och det finns inte orsak att upprepa allt det, inte heller sannfinländarnas motiv som ju ganska tydligt kom fram här.

Ehkä on hyvä välillä muistuttaa itseämme siitä, mistä me oikein elämme ja millä hyvinvointimme rahoitetaan. Suomi pienenä maana elää viennistä, ulkomaankaupasta, ja koska ulkomailla ei pelkällä suomen kielellä hirveästi kauppasuhteita synny, tarvitsemme kieli-osaamista ja monikielisyyttä luodaksemme hyvinvointia. Jo ruotsin kielellä saadaan Pohjoismaissa aika paljon kauppaa aikaiseksi — Pohjoismaat, lähes 30 miljoonaa ihmistä yhteensä — ja yleensä juuri Ruotsin kautta lähdetään sitten muualle Eurooppaan viemään tavaroita, palveluita, sieltä Aasiaan ja Amerikoihin. Harvoin on niin, että joku lähtee pelkällä suomen ja kiinan kielellä Aasiaan. Kyllä Pohjoismaat on tärkeä viiteryhmä, ja kun katsotaan meidän yritysstruktuuria ja -kenttää, niin ollaan eletty satoja vuosia kimpassa. Tietenkin toivoisin, että nämä voimat, jotka tätä nyt ajavat, edistäisivät myös vientiä edistäviä elementtejä yhtä intohimoisesti, koska ainoastaan sillä me täällä elämme.

Det är knappast en slump på vilka områden i Finland exporten drar i dag.

Elikkä kun katsotaan niitä maakuntia, missä vienti aidosti vetää, missä tuodaan enemmän rahaa maahan palveluitten rahoittamiseksi kuin mitä itse kulutetaan, niin kyllä siellä kieliä osataan laajasti, kolmea, neljää, viittä kieltä, ja ruotsi on myös aina ollut yksi niistä.

## Punkt i protokollet PR 93/2017 rd

Vi behöver flera språk i det här landet, inte färre, och att tro att det att man väljer bort det andra inhemska på något sätt på ett mångsidigt sätt skulle stärka de övriga språken och skapa motivation stämmer helt enkelt inte, men — keskustelu jatkuu.

**21.14 Mikaela Nylander r:** Arvoisa puhemies! Edustaja Savio sanoi ääneen tässä äsken, mikä se todellinen tavoite on, ja se on ihan toisenlainen kuin hallituksen esityksessä esitetään. Ja minä luulen, että on hyvä, että olemme rehellisiä täällä. On minun mielestäni rehellistä sanoa, että perussuomalaisten tavoite on, että meille tulisi täysin vapaa kielivalinta, mikä tarkoittaisi sitä, että toisen kotimaisen kielen asema perusopetuksessa ja tietysti myös muissa asteissa muuttuisi täysin.

Haluaisin myös todeta, että valinnanvapaus ei itsessään tuo mitään lisäosaamista. Sen me olemme nähneet. Silloin, kun luovuttiin ylioppilaskirjoituksissa toisen kotimaisen kielen pakollisuudesta, tällä motivoitiin, että saadaan lisää kielten opiskelua lukioihin ja että tällä tavalla suomalaiset nuoret myös oppivat lisää kieliä. Näin ei ole tapahtunut, trendi on ihan toisenlainen. Ja on surullista katsoa tilastoja, miten vähän suomalaiset lapset ja nuoret lukevat vieraita kieliä. Sen sijaan tutkimukset osoittavat yksiselitteisesti, että jos hallitset yhtä vierasta kieltä, niin tämä edesauttaa toisten kielten oppimista. Tämä on ihan kiistatonta, ja kun käsiteltiin edellisellä kaudella kansalaisaloitetta ruotsin kielen valinnanvapaudesta, niin meillä oli sivistysvaliokunnassa tutkijoita, jotka pystyivät hyvin, hyvin luotettavasti tuomaan esiin näitä faktoja, tutkittua tietoa siis. Ja en pidä siitä, että laitetaan kieliä vastakkain. Se ei ole kenenkään [Puhemies koputtaa] edun mukaista.

**21.16 Joakim Strand r:** Arvoisa puhemies! Itseäni harmittaa, ettei ollut silloin pienenä pakkokiinaa, pakkovenäjää ja pakkoespanjaa.

Det skulle ha varit trevligt att kunna fem, sex språk. Vi hörde här vad som var sannfinländarnas målsättning med det här.

Kuulimme, mitkä olivat perussuomalaisten tavoitteet tämän suhteen. Tämä on kuitenkin hallituksen esitys, ja tietenkin olisi kiva kuulla, mitä mieltä muut hallituspuolueet ovat tästä.

**21.17 Anna Kontula vas:** Arvoisa puhemies! En ota kantaa itse kokeiluun — mielestäni se on kuitenkin aika triviaali kysymyksenä — mutta minua ihmetyttää, kun me edelleen käymme täällä kielikeskustelua, joka koskee ihmisiä, jotka ovat meidän työelämässä vuonna 30 tai sen jälkeen, että sitä käydään sillä lailla kuin edelleen ihmistulkki olisi ainoa vuorovaikutusväline kahden erikielisen ihmisen välillä, kun jo nyt translatorit ovat kehittyneet todella pitkälle ja kun nähtävissä on kaikkien skenaarioiden mukaan, että tulevaisuudessa merkittävä osa meidän tulkkaustarpeesta kielestä toiselle erityisesti ammatillisissa yhteyksissä tulee hoitumaan koneellisesti. On selvää, että Suomi on tässä myöhässä ja saa nämä edut myöhemmin kuin isot ja helposti koneelliseksi käännettävät kielet, mutta tulevaisuus on kuitenkin tässä. Mielestäni sen pitäisi jo tänä päivänä näkyä tämänkin salin argumentaatiossa silloin, kun puhutaan meidän kielipaletista ja meidän lasten tulevaisuuden kielitarpeista.

## Punkt i protokollet PR 93/2017 rd

21.18 **Pekka Puska kesk:** Arvoisa rouva puhemies! On helppo yhtyä edustaja Savion toiveisiin siitä, että kielten opetus meidän kouluissamme monipuolistuisi ja että esimerkiksi venäjän ja kiinan osuus kasvaisi. Mutta kun olen myöskin maamme kaksikielisyyden kannattaja, toivon edustaja Nylanderin ja Strandin tapaan, että valiokunta todella pohtisi tätä asiaa monipuolisesti ja huolella.

21.18 **Mikaela Nylander r:** Arvoisa puhemies! Minäkin toivon, että meidän kouluissamme luettaisiin enemmän kieliä. Ilman muuta minä kannatan sitä. Mutta minä en usko, että puhumalla jostain kielestä, että se on pakko-opetusta ja se on pakko sitä ja pakko tätä, edistetään hyvää ja opiskeluyönteistä asennetta. Me näimme silloin muutama kausi sitten, kun silloinen hallitus yritti tarjota kunnille itärajalla lisää rahoitusta, ylimääräistä rahoitusta, jotta nämä kunnat voisivat tarjota esimerkiksi venäjän kielen opetusta lapsille ja nuorille: Ei syntynyt ryhmiä. Kukaan ei halunnut lähteä tähän mukaan, ja siksi nämä määrärahat jäivät käyttämättä, ja se on suuri sääli.

Sen sijaan minun mielestäni meidän tulisi kaikkien puhua siitä, että suomalaisissa päiväkodeissa, suomalaisissa kouluissa luettaisiin enemmän ja ehkä uudella tavalla, että keskityttäisiin siihen, että uskalletaan puhua, eikä niin paljon opiskella sitä kielioppia — uskalletaan puhua, ymmärretään kulttuuriset erot, jotka ovat olemassa, ja saadaan laajempi konteksti näihin kieliin. Eli meillä on kyllä paljon tekemistä myös kielten opetuksen sisällyksessä. Sitä pitää kehittää ja kannustaa nuoria ja lapsia. Minun mielestäni se on erinomaista, että tänä päivänä varhaiskasvatuksessa laulujen ja leikkien kautta opitaan kieliä ikään kuin huomaamatta. Se on hyvä kehitys.

21.20 **Joakim Strand r:** Värderade talman! Jag vill passa på att tacka ledamot Puska för ett gott inlägg och hoppas att det också speglar den övriga regeringens vilja, där ju sannfinländarna inte längre är med, alldeles riktigt, som kollegan här poängterade.

Kaikki me haluamme, että varsinkin nuoret oppisivat enemmän kieliä, siis se on selvä asia. Me olemme niin pieni maa, riippuvaisia kansainvälisestä kaupasta — koko Suomen väestö mahtuu Mexico Cityn kaupungin yhteen kaupunginosaan, joka on noin viidesosa Mexico Cityn kaupungista. Meidän on pakko oppia enemmän kieliä, ja toivottavasti nämä kokeilut tulevaisuudessa tarkoittavat sitä, että joku oppisi viisi tai kuusi kieltä. Joskus voi olla hyödyksi, että osaa vaikka kymmentä kieltä, ihan vain pientä small talkia, koska silloin, kun teknologia kehittyy ja suomalaiset moottorit ovat yhtä hyviä tai huonoja kuin kiinalaiset tai italialaiset, yleensä ne, jotka pystyvät sosiaalisissa tilanteissa paremmin pärjäämään, pärjäävät small talkilla, pystyvät liikkumaan oikealla tavalla eri tilaisuuksissa ja vaikka ravintoloissakin, jotka osaavat kieliä, tulevat toimeen, ymmärtävät kulttuuria — he sitten pärjäävät ja saavat ne kaupat kotiin. Toivoisi, että osaksi kieliopetusta tulisi ehkä myös enemmän taloushistoriaa ja muuta sen kyseisen yhteiskunnan ja kulttuurin ymmärtämistä, koska sillä ne kaupat saadaan sieltä maailmalta kotiin ja rahaa Suomeen hyvinvointipalveluitten rahoittamiseksi, ei tällaisilla kokeiluilla.

21.22 **Sami Savio ps:** Arvoisa puhemies! Tuskinpa tämän lähetekeskustelun aikana tullaan pääsemään yhteisymmärrykseen kaikista näistä seikoista, joista tänään on täällä puhuttu valitettavan myöhään. Kello lähestyy jo puolta kymmentä. Salissa on harvinaisen,

## Punkt i protokollet PR 93/2017 rd

no, ainakin valitettavan vähän edustajia paikalla. Mutta hyvä kuitenkin, että asiasta käydään edes jonkinlaista keskustelua.

Edustaja Strand nosti esille sen, että läntisellä rannikkoseudulla on suuri vaikutus Suomen kauppasuhteisiin, ja eittämättä näin on, siitä suuri kunnia heille. Suuri osa kaupasta tehtäneen kuitenkin myös esimerkiksi englannilla ja monella muulla kielellä, ei pelkästään ruotsilla.

Lisäksi keskustelussa on usein ollut esillä se, että tärkeää on turvata ruotsinkielisten kansalaisten palvelut jatkossakin. No, se on tietysti myös perustuslain heille suoma oikeus. Käsittääkseni se onnistuu kuitenkin parhaiten sillä, että ne, jotka osaavat ruotsia, osaavat sitä oikeasti hyvin. Ei tämä pelkkä virkamiesruotsin tutkinto, jota nykyään vaaditaan, ole käytännössä riittävää osaamista. Käytännön työ- ja virkaelämässä tarvitaan kyllä syvempää osaamista, joka syntyy ihan käytännön kielitaidon kautta.

No, sitten vielä siihen, että kuten keskustelussa on tuotu esille, ruotsin opiskelu ja osaaaminen ovat etu. No, ne ovat etu, en sitä yhtään halua kiistää. Mutta toivoisin silti, että yksilönvapautta ainakin muutoin melko laajasti korostava ruotsalainen kansanpuolue antaisi myös tässä asiassa oppilaille laajemman valinnanvapauden ja mahdollisuuden itse valita niitä kieliä, joita he haluavat opiskella. On aivan selvää, että mahdotonta määrää kukaan ei voi opiskella yhtä aikaa. Mutta katsotaan nyt ensin tämän kielikokeilun tulokset ja tehdään niistä sitten johtopäätöksiä.

**21.24 Mikaela Nylander r:** Arvoisa puhemies! En halua pitkittää tätä keskustelua, mutta sanon vain, että meille on äärimmäisen tärkeätä, että meidän peruskoulu tarjoaa kaikille lapsille tasavertaiset edellytykset. Ja silloin sinä et pysty valitsemaan pois oppiaineita, joita sinä tarvitset tulevaisuudessa. Meillä on kaksikielinen maa, meillä on kielilainsäädäntö, meillä on julkiset virat ja niitten kielivaatimukset ynnä muuta, ynnä muuta, ja tällä minä tarkoitan, että tämä tekee karhunpalveluksen kaikille nuorille, jotka eivät ehkä siinä vaiheessa, elämäntilanteessa, tiedä, mitä he tarvitsevat tulevaisuudessa. Meille on äärimmäisen tärkeätä, että meidän peruskoulu tarjoaa kaikille tasavertaiset edellytykset. Ja tämä valitettavasti ei edistä tätä meille hyvin, hyvin tärkeätä periaatetta, joka on tärkeämpi kuin se, että sinä saat valita pois oppiaineita.

**21.25 Eeva-Maria Maijala kesk:** Arvoisa puhemies! Minun on helppo yhtyä tässä edustaja Nylanderin esitykseen ja puheenvuoroon. Kannatan todellakin sitä, että nykymallinen toisen kotimaisen kielen opetus säilyy Suomessa nykymallisena. Kaikkialla Suomessa, meillä tuolla pohjoisessa Suomessa, eivät välttämättä kaikki pidä sitä ruotsin kieltä niin tärkeänä ja tarpeellisena, mutta monelle on tullut yllätyksenä se, että Norja ja Ruotsi ovat yhä erittäin tärkeitä työ- ja yhteistyökumppaneita, eikä ole tajuttu sitä, mikä vahvuus meillä on siinä, mikä meillä on. Jos tässä tilanteessa annetaan nuorille yläkouluiässä mahdollisuus valita, tarvitseeko ruotsia opiskella vai ei, niin monethan sanovat, että emme me ala opiskelamaan, mutta he tulevat menettämään todella merkittävän osan tulevaisuutensa mahdollisuuksista. Eli pidetään nykyinen tilanne olemassa, se on meille rikkaus. Olemme rikkaita suomalaisia.

**21.26 Joakim Strand r:** Arvoisa puhemies! Tässä on tullut hyviä pointteja, enkä lähde niitä nyt kaikkia toistamaan.

Kollega Savio puhui yksilönvapaudesta, om individens frihet.

## Punkt i protokollet PR 93/2017 rd

Språkkunskaper om någonting är ju det som ger en individ frihet. Vi har överlag ett utmärkt utbildningssystem i Finland. Skulle vi dessutom vara betydligt bättre på språk kunde vi göra egentligen vad som helst i hela världen.

Eli minä näen sen sillä tavalla, että nimenomaan kieliosaaminen — monipuolinen, vahva kieliosaaminen — luo sitä vapautta yksilölle aikuisena. Meillä on äärimmäisen hieno koulutusjärjestelmä muutenkin. Suomalainen akateeminen koulutus yhdistettynä erinomaiseen kielitaitoon: voit tehdä oikeastaan ihan mitä tahansa tässä maailmassa. Yleensä se kieli on sitten se rajoittava tekijä, joka rajoittaa sitä sinun de facto -vapauttasi.

**21.27 Sami Savio ps:** Arvoisa puhemies! Siitä olemme ehdottomasti edustaja Strandin kanssa samaa mieltä, että monipuolinen kielitaito on varmasti eduksi työelämässä ja muutenkin elämässä. En sitä halua kiistää ja olen itse tosiaan samaa mieltä.

Korostettakoon nyt kuitenkin vielä kertaalleen sitä, että tässä esityksessä kielikokeilusta ei viedä keneltäkään oppilaalta oikeutta ruotsin kielen opiskeluun. Ensinnäkin, vaikka he olisivat sellaisessa oppilaitoksessa, joka osallistuu tähän kokeiluun, heillä on mahdollisuus valita, osallistuvatko he oppilaina siihen vai eivät. Lisäksi he voivat myöhemmin vielä opiskella ruotsia halutessaan, jos katsovat sen parhaaksi, ja myös virkamiesruotsin tutkinnon mahdollisuus heillä säilyy myöhemminkin.

Eli minä en koe, että tässä on aivan niin suuria ongelmia kuin salin oikealta laidalta on tuotu tänään esille. Mutta niin kuin totesin äsken, katsotaan tämä kokeilu ensin ja tehdään sitten rauhassa viileitä johtopäätöksiä.

**21.28 Mikaela Nylander r:** Arvoisa puhemies! Tämä on koulutuspoliittisesti hyvin merkittävä ja valitettava esitys, sillä tämä poikkeaa meidän hyvin tärkeästä periaatteestamme, että perusopetuksessa sinä et saa valita pois täysin oppiaineita, joita sinä tarvitset tulevaisuudessa. Ja tämä on periaatteellisesti hyvin merkittävä asia. Vaikka edustaja on sitä mieltä, että käytännön vaikutukset eivät ole niin suuria, niin koulutuspoliittisesti tämä on merkittävä asia. Ja minä kysyn vain, mikä on seuraava oppiaine, missä suodaan tällaisia vapauksia, koska tämä on sitten varmasti vain ensimmäinen askel. Mikä on seuraava oppiaine? Tämä on periaatteellisesti hyvin tärkeä asia ja valitettava kehityssuunta.

**21.29 Joakim Strand r:** Arvoisa puhemies! Nyt kollegat näyttävät sellaisia merkkejä, että tämä keskustelu varmaan lopetetaan tähän. Mutta totean tässä vain ihan loppuun, että kollega Savio totesi pöntöstä, että se varsinainen tavoite on huomattavasti laajempi valinnanvapaus. Nyt kuitenkin hän totesi tähän loppuun, että katsotaan nyt tämä kokeilu ja sitten analysoidaan tuloksia. Ilolla odotamme sitä, että myös monipuolisesti yhdessä analysoidaan niitä tuloksia eikä niinkään pitäydytä missään ennalta määritellyissä tavoitteissa. — Tämä varmaan päättyy tähän.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till kulturutskottet, som grundlagsutskottet ska lämna utlåtande till.